

132

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W LUBLINIE

20-074 Lublin, ul. Spokojna 9a
Tel. (0-81) 532-35-31, 743-77-30, 532-54-48, Tel/Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 27 marca 2001 r.

RLU-561S-17/409/2000/IM

Urząd
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Delegatura w Lublinie
Wpłynęło/Wystano dnia 27.03.2001
l. dz. _____

Decyzja Nr RLU 5/2001

Na podstawie art. 104 § 1 k.p.a. w związku z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999 r. Nr 52 poz. 547 ze zm.), po rozpatrzeniu sprawy wszczętej na wniosek Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Biłgoraju, przeciwko Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Biłgoraju, nie stwierdza się stosowania praktyki monopolistycznej przez wyżej wymienione Przedsiębiorstwo, która miałaby polegać na pobieraniu nadmiernie wygórowanych cen za dostarczaną wodę oraz odprowadzane i oczyszczane ścieki, przy zajmowaniu pozycji monopolistycznej na rynku.

Uzasadnienie :

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatura w Lublinie wpłynął wniosek p. Zenona Małysza - Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Biłgoraju (zwanego dalej Rzecznikiem) o wszczęcie postępowania administracyjnego w związku ze stosowaniem praktyk monopolistycznych przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Biłgoraju (zwane dalej PGK). Praktyki te miały polegać na pobieraniu nadmiernie wygórowanych cen za wyprodukowaną i dostarczoną wodę oraz za odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. Rzecznik wniósł o wydanie przez Urząd decyzji stwierdzającej takie praktyki i nakazanie ich zaniechania, a ponadto domagał się obniżenia decyzją opłat za wodę i odprowadzane ścieki, jak też "zobowiązania Rady Miejskiej w Biłgoraju do odpowiedniej zmiany uchwał Nr XXIII/146/00 i Nr XXIII/147/00 z dnia 31.05.2000 r., w części dotyczącej ustalenia opłat za wodę i ścieki.

Uzasadniając swój wniosek Rzecznik przedstawił dokumenty w postaci pisma PGK z dnia 11.05.2000 r. , skierowanego do Zarządu Miasta Biłgoraja , z wnioskiem o zmianę opłat za wodę i odprowadzane ścieki , oraz teksty uchwał w przedmiotowej sprawie , nowe opłaty ustalające . Rzecznik wskazał , że wraz z przyjęciem tych uchwał , nastąpiła znaczna podwyżka tych opłat w stosunku do grupy gospodarstw domowych . W przypadku opłaty za wodę , dostarczaną przez PGK , opłata wzrosła o 17,5 % . Poważniejsze zaś były podwyżki za odprowadzane ścieki i wyniosły one odpowiednio 43 % (dla terenu miasta Biłgoraja) oraz 57 % (dla miejscowości Hedwiżyn) . Zdaniem Rzecznika taka drastyczna podwyżka , zaproponowana Radzie Miejskiej , a następnie wprowadzona w życie przez przedsiębiorcę posiadającego pozycję monopolistyczną na rynku lokalnym stanowi praktyki monopolistyczne . Wnioskodawca nie dopuszcza możliwości rzeczowego uzasadnienia takich podwyżek , traktując dane przedstawione przez PGK we wniosku do Zarządu Miasta Biłgoraja jako "pokaźny zbiór rzekomych argumentów i faktów gospodarczych" . Według Rzecznika miarodajnym wyznacznikiem wzrostu cen mogłaby być 6% -owa inflacja (faktycznie była wyższa) prognozowana na 2000 r. Nie dopuszcza on także możliwości , aby jednym z elementów uzasadniających podwyżkę był 10%-owy wzrost kosztów osobowych w PGK (zdaniem Rzecznika świadczy to o niegospodarności) .

Urząd wszczął postępowanie administracyjne w sprawie . W zawiadomieniu o wszczęciu postępowania Urząd zażądał od PGK, oprócz wyjaśnień w sprawie, szczegółowych kalkulacji opłat za wodę i ścieki .

W odpowiedzi na przesłane zawiadomienie PGK nie uznał zarzutów wnioskodawcy i wniósł o umorzenie postępowania w sprawie .

Przede wszystkim PGK wskazał , iż nie prowadzi samodzielnej polityki cenowej , ani nie stosuje praktyk monopolistycznych . Opłaty za wodę i odprowadzane ścieki są bowiem ustalane w ramach aktu prawnego , powszechnie obowiązującego prawa miejscowego w formie uchwały Rady Miejskiej w Biłgoraju . Wynika z tego , że PGK nie ustala wprost przedmiotowych opłat . Jednakże , dla oceny przez Urząd stosowanych opłat i trybu ich wprowadzenia PGK przedstawiło stosowne dokumenty , a to : wnioski o zmianę poziomu opłat przedstawione do rozpatrzenia przez Zarząd Miasta, właściwe komisje Rady i samą Radę Miejską . Dokumenty te miały być wskazaniem przyczyn i podstaw dla oceny celowości i zasadności zmiany prawa miejscowego w przedmiocie opłat za wodę i odprowadzane ścieki . Jako dowód w sprawie PGK przedstawił również uchwałę Nr XXIII/148/00 Rady Miejskiej w Biłgoraju z dnia 31.05.2000 r. w sprawie wniesienia majątku miejskiego w formie aportu do PGK Sp. z o.o. w Biłgoraju . Uchwała ta ma uzasadniać stopień wzrostu kosztów niezależnych od PGK (koszt amortyzacji) ,

które to koszty przełożyły się na nieuniknioną , znaczną podwyżkę przedmiotowych opłat .

W dalszej części wyjaśnień PGK przedstawiło procedurę zmiany opłat za wodę i odprowadzane ścieki . Polega ona mianowicie na złożeniu przez PGK odpowiedniego wniosku uzasadniającego zmianę opłat do Zarządu Miasta , wraz ze szczegółowymi wyjaśnieniami , opartymi o dane ze sprawozdań statystycznych , w tym corocznych bilansów weryfikowanych przez biegłych rewidentów . Powyższe dane są zaś weryfikowane przez odpowiednią komisję Rady Miejskiej i przez samą Radę Miejską na posiedzeniu plenarnym . Według PGK , załączane do wniosków o zmianę opłat za wodę i ścieki szczegółowe kalkulacje kosztów w układzie rodzajowym (wraz z opisem ich wykonania) oraz planowane przyszłe koszty (z podaniem przyczyn i podstaw ich przewidywanego kształtowania się na przestrzeni roku) nie dają podstaw do wyprowadzenia zarzutu stosowania przez PGK praktyk monopolistycznych .

Uczestnik postępowania wskazał , że wprowadzona z początkiem roku , uchwałą Rady Miejskiej z dnia 21.02.2000 r., podwyżka opłat wynikała wyłącznie z wprowadzenia podatku VAT na usługi komunalne , czyli przyczyny niezależnej od PGK .

W dalszej części wyjaśnień PGK wskazało , że uchwały Rady Miejskiej Biłgoraja , ustalające nowe opłaty , uwzględniły przedstawione przez uczestnika postępowania dane liczbowe . PGK zwrócił w tym miejscu uwagę na fakt poniesienia straty na swojej działalności w 1999 r., która wyniosła 786 692 zł Główną przyczyną wzrostu kosztów była amortyzacja w wysokości 860 000 zł rocznie od nowych obiektów oczyszczalni ścieków przekazanych przez Urząd Miasta . W tym kontekście PGK zwróciło uwagę , że zatwierdzenie stawek opłat na rok 1999 poniżej postulowanych przez to przedsiębiorstwo przyczyniło się do powstania straty na działalności z zakresu usług wodno-kanalizacyjnych (pokrytą następnie z funduszu amortyzacji) .

Odnosząc się do wzrostu kosztów osobowych , szczególnie przez Rzecznika kwestionowanego , PGK wskazało , że wynikał on ze zwiększonego zatrudnienia w nowych obiektach oczyszczalni ścieków (1998 r. - 23 osoby, 1999 r. - 28 osób) . Z kolei , ujęte w kalkulacji na 2000 r. koszty osobowe wzrastają o 10 % , co jednak nie przekłada się na bezpośredni wzrost płac w przedsiębiorstwie o taki właśnie wskaźnik , gdyż zawiera także koszty osobowe wynikające z umów - zleceń , a ponadto , zważywszy na wielkość inflacji jest ten wzrost w pełni uzasadniony .

Z dołączonych do wyjaśnień wniosków PGK , kierowanych do Zarządu Miasta Biłgoraja w sprawie zmian opłat za wodę i ścieki wynika , iż przyjęte tam dane znajdują odzwierciedlenie w kosztach faktycznie poniesionych przez to przedsiębiorstwo . Największy i mający najbardziej znaczący wpływ na poziom opłat jest element zwiększenia amortyzacji o 6 % na wodzie i 16 % na

ściekach , co wynikało z przejęcia nowych środków trwałych przez PGK. Ponadto we wniosku o ustalenie nowych opłat zostały uwzględnione takie czynniki jak : inflacja (6 %) , wzrost akcyzy na paliwo (16 %) , wzrost opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska (10 %) , wzrost kosztów ogólnozakładowych (10 % - odpowiednio do zmiany kosztów osobowych) , energia elektryczna (10%) . W swoich propozycjach PGK uwzględnił także fakt poniesienia straty za rok 1999 na przedmiotowej działalności (780 989 zł) .

Zdaniem PGK obowiązujące przed wprowadzeniem podwyżek opłaty za wodę i odprowadzane ścieki nie pokrywały nawet w pełni uzasadnionych kosztów , przyniosło to w I. kwartale 2000 r. stratę w wysokości ok. 150 000 zł . Głównym kosztem powodującym stratę są przyjęte w nieodpłatne użytkowanie obiekty oczyszczalni ścieków , które w świetle przepisów ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 1994 r. Nr 121 poz. 591 ze zm.) podlegają amortyzacji . Uzasadnieniem zaś nieco wyższych opłat ponoszonych przez odbiorców wody i odprowadzających ścieki z terenu Hedwiżyna i Ambry jest amortyzacja od kolektora tam wybudowanego i służącego wyłącznie klientom PGK na tym terenie .

Ustosunkowując się z kolei do udzielonych przez PGK wyjaśnień w związku z zawiadomieniem o wszczęciu postępowania administracyjnego wnioskodawca przedstawił swoje uwagi .

Rzecznik uznał wskazywany przez PGK status prawny tej firmy za oczywisty , jednakowoż nie mający żadnego wpływu na zajmowaną pozycję monopolistyczną na rynku dostawy wody i odprowadzania ścieków . W dalszym ciągu uwag Rzecznik wskazał , że brak bezpośredniego ustalenia cen za wodę i ścieki nie jest przeszkodą do uznania , że PGK stosuje praktyki monopolistyczne, tym bardziej , że w kontekście art. 4 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu (...) działania PGK można uznać za porozumienie monopolistyczne w zakresie cen z Gminą Biłgoraj .

Zdaniem Rzecznika nie ma natomiast znaczenia dla sprawy tryb sporządzania , zatwierdzania i badania bilansu uczestnika postępowania . Odnosząc się do przedstawionych przez PGK dokumentów i wyjaśnień Rzecznik stwierdził , iż nie potwierdzają one konieczności podwyżki opłat . Jego zdaniem twierdzenie PGK , że na wzrost opłat wpłynęły koszty prowadzonej działalności jest niewystarczające . Rzecznik nie wskazał przyczyny tej "niewystarczalności" , oprócz zwrócenia uwagi na możliwość takiego manipulowania kosztami , " że zawsze będzie wykazana strata na przedmiotowej działalności" .

Rzecznik kwestionuje także wskazane przez PGK , niezależne od tej spółki przyczyny zmiany poziomu kosztów , nie dostrzega także ich wskazania w wyjaśnieniach uczestnika postępowania . Wnioskodawca zauważa ponadto , że uzasadnienie podwyżek opłat przez PGK wzrostem kosztów i wykazywaną

stratą jest niewystarczającym dla niego argumentem , zważywszy na fakt , że PGK prowadzi także inne rodzaje działalności .

Argumentem najistotniejszym , przemawiającym zdaniem Rzecznika za uwzględnieniem jego wniosku (choć w tymże wniosku o wszczęcie postępowania w ogóle nie przedstawionym) jest fakt wprowadzenia podwyżki przedmiotowych opłat tylko dla gospodarstw domowych , w sytuacji , gdy o wprowadzenie wyższych opłat dla innych grup PGK nie wnioskował . W tym samym akapicie Rzecznik zauważa jednak , że "dla odbiorców sfery produkcji materialnej (...) cena była zawsze wyższa" . Według Rzecznika takie działanie jest przerzucaniem kosztów na konsumentów .

Mając na względzie zasadniczo odmienne interpretacje obu stron postępowania odnośnie zasadności i wysokości kosztów działania PGK , które spowodowały wzrost opłat za wodę i odprowadzane ścieki Urząd zwrócił się do Urzędu Kontroli Skarbowej w Lublinie o zweryfikowanie poprawności formalnej i legalności podwyżek opłat wyliczonych przez PGK i na jego wniosek przez Radę Miejską Biłgoraja wprowadzonych .

Postępowanie kontrolne w przedmiotowej sprawie przeprowadził Urząd Kontroli Skarbowej - Ośrodek Zamiejscowy w Zamościu . W toku kontroli poddano analizie koszty wynikowe za 1999 r. oraz 10 miesięcy 2000 r. , dotyczące Zakładu Wodociągów i Kanalizacji , na podstawie których PGK sporządził kalkulacje i wystąpił z odpowiednimi wnioskami do Zarządu Miasta Biłgoraja o ustalenie opłat .

Wyniki przeprowadzonej kontroli nie dają żadnych podstaw do sformułowania zarzutu nierzetelności w stosunku do podawanych przez PGK kosztów działalności , jak i w odniesieniu do sporządzanych na tej podstawie kalkulacji i wniosków o zmianę opłat . Odnośnie wysokości opłaty za dostarczaną wodę UKS stwierdził , że odpowiednie koszty przypadające na Zakład Wodociągów i Kanalizacji na kontach w księgach rachunkowych w tożsamy kwotach zostały wykazane w kalkulacji opłat za wodę . Także zużycie wody za rok 1999 wykazane w kalkulacji jest zgodne z rozliczeniem PGK . Średni jednostkowy koszt wynikowy za 1999 r. wyniósł $1,10 \text{ zł/m}^3$, przy średniej opłacie równej $1,13 \text{ zł/m}^3$. Natomiast na 2000 r. założony został średni jednostkowy koszt w wysokości $1,19 \text{ zł/m}^3$, przy średniej opłacie równej $1,31 \text{ zł/m}^3$. Analiza wybranych pozycji kosztowych w zakresie działalności polegającej na dostawie wody wykazała , że zaewidencjonowane wydatki dotyczyły tej działalności i zostały prawidłowo ujęte na właściwych kontach . Zysk planowany do osiągnięcia na tej działalności przez PGK w wysokości 10% (146 000 zł) został po 10 miesiącach 2000 r. skorygowany na 85 000 zł .

Kontrola w zakresie kalkulacji opłaty za ścieki (szczególnie kwestionowanej przez Rzecznika) również nie ujawniła nadużyć ze strony PGK. W kalkulacji opłat za odprowadzanie i oczyszczanie ścieków zostały wykazane

dokładnie takie koszty , jakie zostały wpisane na odpowiednich kontach ksiąg rachunkowych . Analiza wybranych , znaczących pozycji kosztowych potwierdziła , że wydatki zostały prawidłowo zarachowane na właściwe konta Zakładu Wodociągów i Kanalizacji i dotyczyły przedmiotowej działalności .

Największy udział w kosztach stanowi amortyzacja (w 1999 r. [redacted] zł, za 10 miesięcy 2000 r. [redacted]). Została ona naliczona od własnych środków trwałych PGK , od środków trwałych otrzymanych w nieodpłatne użytkowanie od Gminy Biłgoraj oraz od wartości niematerialnych i prawnych . Ta znaczna kwota amortyzacji dotyczy głównie oczyszczalni ścieków otrzymanej w nieodpłatne użytkowanie w dniu 31.12.1998 r. , o wartości początkowej 14 538 821 zł . Zgodnie z ustaleniami UKS odpisy amortyzacyjne od tych środków w skali roku dokonane zostały zgodnie z przepisami .

Badaniu ze strony UKS poddane zostały także koszty PGK związane z płacami . Wzrost płac osób zatrudnionych w przedmiotowej działalności PGK , jaki stwierdził za okres 2000 r. kontrolujący , wynosi 7,3 % , a wynika on z podwyżki wynagrodzeń zasadniczych wprowadzonej dla wszystkich pracowników od 1.07.2000 r. w wysokości 10 % . Także analiza takich pozycji jak : koszty materiałów , usługi materialne i niematerialne , nie wykazała , aby były tam umieszczone koszty wykraczające poza te kategorie .

W oparciu o wyniki 10 miesięcy 2000 r. PGK sporządziło skorygowany plan na 12 miesięcy tego roku . Wynika z niego , że pomimo wprowadzenia podwyższonych opłat za odprowadzanie i oczyszczanie ścieków , również w 2000 r. Spółka poniesie na tej działalności stratę (ok. [redacted]) .

W związku ze złożonym przez Rzecznika już w trakcie trwania postępowania administracyjnego nowym zarzutem dyskryminowania gospodarstw domowych pod względem cenowym Urząd ustalił na podstawie posiadanych dokumentów sprawy , iż zarzut ten nie ma oparcia w faktach . Ceny za odprowadzane i oczyszczane ścieki dla sfery produkcji materialnej i zakładów przetwórstwa spożywczego jeszcze przed zmianą opłat dla gospodarstw domowych i sfery budżetowej w dniu 31.05.2000 r. były już bardzo wysokie , znacznie przewyższające nowe , kwestionowane przez Rzecznika opłaty dla ludności .

Aktualnie ceny w/w kształtują się następująco :

-----	Opłata w zł za 1m ³ ścieków
gospodarstwa domowe	2,79
gospodarstwa domowe, Hedwiżyn	3,02
sfera budżetowa	3,02
sfera budżetowa, Hedwiżyn	3,02
sfera produkcji materialnej	3,37
zakłady przetwórstwa spoż.	3,51
zakłady przetwórstwa spoż. , Hedwiżyn	3,85

Przy uwzględnieniu także faktu , że jednostkowy koszt wykonany za okres 10 miesięcy 2000 r. (objęty kontrolą UKS) wyniósł 2,88 zł/m³ nie istnieją jakiegokolwiek przesłanki do formułowania zarzutu dyskryminacji cenowej gospodarstw domowych . Stanowisko PGK , wynikające z przedstawionych

Urzędowi dokumentów , w kwestii zróżnicowania opłat dla różnych grup odprowadzających ścieki , a oparte na rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18.02.1996 r. w sprawie urządzeń zaopatrzenia w wodę ... (Dz.U. z 1998 r. Nr 132 poz. 862) jest jasno określone . Brak jest mianowicie podstaw do ustalenia większych różnic w opłatach dla poszczególnych grup , gdyż niemożliwe jest udokumentowanie różnicy kosztów utrzymania i eksploatacji systemu odbioru i oczyszczania ścieków pomiędzy gospodarstwami domowymi , a pozostałymi jednostkami . Przy ustalaniu opłat za ścieki , w związku z koniecznością chemicznego wspomaganie procesów oczyszczania , koszty środków chemicznych zostały w większości przeniesione na grupy dostawców ze sfery produkcji (■■■■% udziału w w/w kosztach) , a także zakłady przetwórstwa spożywczego (■■■■% udziału w w/w kosztach) . Należy zauważyć przy tym , że obie te , poprzednio wymienione kategorie dostarczają razem ok. 40 % ogólnej objętości ścieków . Przekładając to na bezwzględne wartości jednostkowe oznacza to , że w opłacie od gospodarstw domowych środki wspomagające oczyszczanie stanowią 0,03 zł/m³ , w opłacie od sfery produkcji materialnej 0,22 zł/m³ , a od zakładów przetwórstwa spożywczego 0,36 zł/m³ .

Urząd zważył co następuje :

Art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu (...) określa jako praktyki monopolistyczne pobieranie przez przedsiębiorców zajmujących pozycję monopolistyczną na rynku nadmiernie wygórowanych cen . Aby stwierdzić , że działania danego przedsiębiorcy wyczerpują znamiona tej praktyki monopolistycznej niezbędne jest wykazanie łącznego spełnienia przez niego przesłanek określonych w/w przepisem ustawy , a mianowicie :

- posiadanie przez danego przedsiębiorcę pozycji monopolistycznej na rynku ;
- pobieranie cen (czy też opłat o charakterze cen) , które mogą zostać uznane obiektywnie jako nadmierne ;

W myśl art. 2 pkt 6 ustawy o przeciwdziałaniu (...) przez pozycję monopolistyczną na rynku rozumie się pozycję przedsiębiorcy , polegającą na tym , że nie spotyka się on z konkurencją na rynku lokalnym lub krajowym .

Po analizie zebranego w sprawie materiału organ antymonopolowy uznał , że rynek relewantny stanowią usługi polegające na dostawie wody , odbiorze i oczyszczaniu ścieków na terenie Biłgoraja i Hedwiżyna . PGK dysponując w

tym zakresie odpowiednią infrastrukturą (wodociągi , sieć kanalizacji i oczyszczalnia ścieków) jest dla usługobiorców z nim związanych na tym terenie monopolistą naturalnym . Przejawia się to w braku jakiejkolwiek alternatywy (substytutu) dla usług PGK . Pozycja monopolistyczna zajmowana przez przedsiębiorcę nie narusza jednak sama z siebie przepisów prawa . Naruszeniem takim jest zaś jej nadużycie , które mogłoby w rozpatrywanym przypadku polegać na pobieraniu nadmiernie wygórowanych opłat za dostarczaną wodę i odprowadzane ścieki .

Cena nadmiernie wygórowana to , zgodnie z ukształtowanym już orzecznictwem antymonopolowym , cena narzucona nabywcy przez przedsiębiorcę z racji posiadanej siły rynkowej , rażąco zawyżona w stosunku do wartości świadczenia . Bliższe kryteria pozwalające określić cenę jako nadmiernie wygórowaną nie są określone w przepisach antymonopolowych . Pomocne w tym zakresie są kryteria odwołujące się do rentowności rozumianej jako stosunek kwoty zysku do kosztów własnych oraz do cen potencjalnych konkurentów . Obok analizy kosztowej możliwa jest analiza porównawcza cen przedsiębiorców działających w podobnych warunkach .

PGK nie kwestionuje stosowania stosunkowo wysokich opłat za wodę i ścieki , wprowadzonych przez Radę Miejską Biłgoraja na jego wniosek . Wskazuje jednakże na uzasadnione i faktycznie poniesione koszty działalności, które na taką podwyżkę wpłynęły . Podstawowym czynnikiem , który odbił się na wzroście opłaty była amortyzacja nowej oczyszczalni ścieków , jak też kolektora w miejscowości Hedwiżyn . Zdaniem jednak Urzędu , potwierdzonym przez wyniki kontroli Urzędu Kontroli Skarbowej , amortyzacja została naliczona w sposób prawidłowy i związane z tym faktem koszty musiały wpłynąć na wysokość stawek za wodę i odprowadzane ścieki , tym bardziej , że PGK poniosło na swojej podstawowej działalności , jaką są usługi wodno-kanalizacyjne w 1999 r. i w 2000 r. stratę .

Wzrost opłaty za odprowadzanie i oczyszczanie ścieków choć bez wątpienia znaczący - od 1,93 zł/m³ do wysokości 2,79 zł/m³ (3,02 zł/m³ dla Hedwiżyna) , czyli odpowiednio 43 % i 57 % , nie może być jednak poczytany za wyraz stosowania praktyki monopolistycznej przez PGK . Przedstawione we wcześniejszej części uzasadnienia decyzji dane finansowe uzasadniają taką skalę wzrostu opłat . W tej sprawie w ogóle nie zachodzi konieczność ustalenia faktu czy zysk osiągany przez przedsiębiorcę nie jest zbyt wysoki . Otóż w odniesieniu do ścieków , w ciągu dwóch ostatnich lat PGK na ich odprowadzaniu i oczyszczaniu odnotowuje stratę , ze względu na stosowanie opłat poniżej uzasadnionych kosztów (w 1999 r. 824 516 , w 2000 r. ok. 380 000) . Stosując zaś metodę porównawczą przy dokonywaniu oceny opłat za ścieki , stosowanych przez PGK należy mieć na uwadze okoliczność nadzwyczajną w postaci przejęcia w użytkowanie nowych obiektów oczyszczalni ścieków oraz różny stopień postępującego ujednolicania opłat dla

różnych grup dostawców w kraju . Urząd porównał opłaty za ścieki w miastach byłego województwa lubelskiego i siedleckiego , obowiązujące na początku 2000 r. W odniesieniu do opłat od gospodarstw domowych opłata w Biłgoraju plasowała się powyżej średniej , ale także opłaty w kilku ośrodkach były wyższe (Garwolin , Świdnik , Puławy , Zamość) . Na podstawie takiego więc kryterium także nie można określić opłaty stosowanej przez PGK za nadmiernie wygórowaną , a zważywszy , że jej wzrost po dniu 31.05.2000 r. był w pełni uzasadniony ekonomicznie nie można stwierdzić w tym stanie faktycznym stosowania praktyk monopolistycznych .

Opłaty za dostarczaną wodę pozwoliły natomiast osiągnąć niewielki zysk w 1999 r. ([redacted] zł , co stanowi ok. [redacted] % wartości sprzedaży wody) , a za 10 miesięcy 2000 r. zysk wyniósł [redacted] zł , co stanowi [redacted] % odnośnej sprzedaży) . Skala podwyżki opłaty za wodę wprowadzonej przedmiotową uchwałą Rady Miejskiej Biłgoraja (wzrost z 1,18 zł/m³ do 1,39 zł/m³ , z podatkiem VAT) nie wskazuje na pobieranie przez PGK w tym zakresie cen nadmiernie wygórowanych . Podwyżka ta znajduje uzasadnienie w faktycznie poniesionych kosztach , zweryfikowanych kontrolą UKS . Ponadto z porównania opłat za wodę stosowanych przez PGK z opłatami innych firm wodociągowo-kanalizacyjnych wynika , że plasowały się one zarówno w roku 1999 , jak i w 2000 r. na poziomie średniej opłaty w województwie lubelskim (1,39 zł/m³) , a poniżej średniej opłaty w kraju (1,54 zł/m³) .

Rzecznik sformułował już w trakcie postępowania dodatkowy zarzut , nie ujawniony we wniosku o wszczęcie postępowania , a będący jego zdaniem najistotniejszym argumentem za jego uwzględnieniem . Odnosząc się do tego właśnie zarzutu o dyskryminowaniu grupy gospodarstw domowych przy wnioskowaniu przez PGK do Zarządu Miasta Biłgoraja w ten sposób , że tylko na nie spadł ciężar podwyżek , Urząd uznaje te uwagi za nietrafne .

Koszt oczyszczenia 1 m³ ścieków w 2000 r. , bez uwzględnienia kosztu środków chemicznych , zgodnie z dokumentami przedstawionymi przez PGK wyniósł 2,79 zł/m³ , przy czym wielkość ta nie została zakwestionowana przez UKS . Oznacza to , że gospodarstwa domowe w Biłgoraju były obciążone opłatą za ścieki prawie równą kosztom ich oczyszczania (nawet minimalnie mniejszą) , to samo dotyczy mieszkańców Hedwiżyna , z tym , że ich opłaty zawierają dodatkowo koszt amortyzacji kolektora wyłącznie im służącego . Opłaty zaś od innych grup dostawców ścieków były już przed podwyżką z 31.05.2000 r. wyższe niż koszty na te grupy przypadające .

W żadnym razie z opłat pobieranych od ludności nie jest finansowany odbiór ścieków od innych sektorów , a wręcz odwrotnie , gdyby PGK zgodnie z kierunkiem wskazywanym przez Rzecznika wnioskowało także o zmianę opłat dla sektora produkcyjnego i przetwórstwa spożywczego , to mogłoby zaistnieć przymusowe dotowanie przez te grupy gospodarstw domowych , co stanowiłoby